

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Veaceslav Țurcan în numele inculpatului Zaricicovii Dmitrii, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 08 februarie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2019, în cauza penală privind-l pe

Zaricicovii Dmitrii xxxx xxxx xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.11.2017 – 08.02.2018;

Instanța de apel: 05.04.2018 – 21.05.2018;

Instanța de recurs: 25.01.2019 – 26.02.2019;

Instanța de apel: 03.06.2019 – 12.11.2019;

Instanța de recurs: 29.06.2020 – 21.10.2020.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 08 februarie 2018, Zaricicovii Dmitrii a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.145 alin.(2) lit. e¹), j) Cod penal la 17 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Zaricicovii Dmitrii în beneficiul lui Baranova Tatiana a prejudiciul material în mărime de 20 000 lei și a prejudiciul moral în mărime de 80 000 lei, în rest acțiunea civilă a fost respinsă.

Solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare a fost respinsă, ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, *“în perioada de timp de la 16 până la 17 octombrie 2016, aflându-se în xxxx xxxx, având intenția directă la omorul persoanei, i-a aplicat Elenei Semionova, cu care se afla în relații de concubinaj, multiple lovituri cu mâinile și picioarele, precum și cu alte obiecte neidentificate, peste diferite regiuni*

ale corpului, cauzându-i mai multe leziuni corporale și anume: traumă asociată a capului, cutiei toracice și abdomenului, fractura osului occipital, fracturi multiple bilaterale ale coastelor, ruptura ficatului, contuzia rinichiului stâng. Ca urmare a leziunilor corporale primite, victima a decedat”.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia au declarat apeluri procurorul și avocatul Veaceslav Țurcan în numele inculpatului:

3.1. *Procurorul*, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă de 18 ani închisoare, cu încasarea în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 14.861 lei.

În motivarea apelului a invocat, că inculpatul a săvârșit o infracțiune excepțional de gravă, în privința unui membru de familie, cu deosebită cruzime, corectarea acestuia fiind posibilă doar cu aplicarea unei pedepse de o severitate sporită, care iar permite să conștientizeze în deplină măsură fapta comisă și consecințele survenite or, acesta nu și-a recunoscut vina, ce denotă lipsa căinței sincere și necesitatea aplicării unei sancțiuni mai aspre.

Totodată, cheltuielile judiciare în sumă de 14 861 lei urmează a fi încasate de la inculpat în beneficiul statului, în conformitate cu art.art.227-229 Cod de procedură penală, care prevăd că instanța de judecată poate obliga inculpatul să recupereze cheltuielile judiciare, iar excepțiile de la lege nu se referă la cazul dat, soluția instanței de fond fiind contrară prevederilor art.art.385 alin.(1) pct. 14), 397 pct. 5) Cod de procedură penală.

3.2. *Avocatul Veaceslav Țurcan în numele inculpatului*, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, iar acțiunea civilă să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea cererii, apelantul a invocat că instanța de fond a respins cererea apărării prin care a solicitat recunoașterea inadmisibilității unui șir de probe colectate în cadrul urmăririi penale de organul de urmărire penală al autorităților neconstituționale transnistrene, inclusiv a raportului de expertiză medico-legală nr. 635d din 25.01.2017, care nu a fost efectuat în baza examinării propriu-zise a cadavrului de către medicul legist autorizat în Republica Moldova, dar în baza raportului de expertiză nr.269 din 21.10.2016, efectuat de medicul legist din regiunea transnistreană și care nu este acreditat de Centrul de Medicină Legală din RM, concluzia fiind una arbitrară și contrară principiului legalității procesului penal, prevăzut la art. 7 alin.(1) Cod de procedură penală. Or, raportul de expertiză medico-legală nr. 635d din 25.01.2017 în care se indică cauza decesului și leziunile corporale cauzate victimei este o probă inadmisibilă.

Conform art.251 Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural în cazul în care s-a comis o încălcare a normelor procesuale penale ce nu poate fi înlăturată decât prin anularea acestui act.

Potrivit ordonanței de numire a expertizei de către organul de urmărire penală al RM din 21.12.2016, la dispoziția expertului medic-legist nu a fost pus cadavrul victimei, după cum prevede legea, însă i-a fost oferită doar copia concluziei expertului nr.269 din 21.10.2016, această concluzie a fost emisă de către medicul Mocan I. D., șef interimar, medic legist în cadrul ГУ „РБ СМЭ Бендерское отделение” (Biroul Republican de expertize medico-legale), instituție care activează ca autoritate nerecunoscută pe teritoriul Transnistriei, expertul fiind

preîntâmpinat despre răspunderea penală, în conformitate cu art.303 Cod penal al autoproclamatei RMN. Totodată, cadavrul victimei, care reprezintă obiectul cercetării pentru medicul legist, nu a fost disponibil după înmormântare.

În același timp, în capitolul „II. Circumstanțe stabilite de instanță prin documente și procese-verbale ale acțiunilor procesuale” al sentinței este indicat în calitate de probă - certificatul din 04.11.2016, eliberat de medicul expert din cadrul Secției medico-legală mun. Bender, potrivit căruia la 21.10.2016 a fost constatat decesul lui E. Semionova, care a survenit cu câteva zile înainte de depistarea cadavrului, în urma traumei asociate a capului, cutiei toracice și abdomenului, fractura osului occipital, fracturi multiple bilaterale ale coastelor, ruptura ficatului, contuzia rinichiului stâng.

Însă, acest document neîntemeiat este numit *certificat* or, nu certifică nimic și este intitulat *informație*, parvenind de la medicul legist V. Cuciuc, care indică la faptul că medicul legist I. Mocan, în cadrul ГУ „РБ СМЭ” – instituție a autoproclamatei RMN, la 21.10.2016 a cercetat cadavrul lui E. Semionova, iar concluzia expertului încă nu este finisată.

Astfel, informația confirmă că expertul medic-legist al Republicii Moldova nu a avut acces la cercetarea cadavrului victimei și demonstrează inadmisibilitatea acestui raport de expertiză.

În același timp, instanța a calificat fapta în mod arbitrar, în lipsa probelor, cu încălcarea art.100 alin.(1) Cod de procedură penală, care prevede că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de fond a reținut circumstanța agravantă de omor *asupra unui membru de familie*, contrar declarațiilor concordante ale martorilor, în special ale martorilor T. Baranova și I. Baranov, părinții victimei, care locuiau în același bloc cu aceasta și au indicat că nu au văzut niciodată inculpatul, fiind demonstrat că relația dintre acesta și victimă nu avea un caracter stabil, a fost de scurtă durată și aceștia nu au locuit împreună.

Totodată, raportul de expertiză medico-legală nr. 635d din 25.01.2017 este inadmisibil ca probă, iar alte dovezi legale care să susțină învinuirea de omor comis cu deosebită cruzime nu au fost prezentate.

Această circumstanță urma a fi probată de acuzare, cu indicarea acțiunilor inculpatului din care s-ar deduce că omorul a fost comis cu deosebită cruzime. Astfel, dacă în învinuirea înaintată, acuzarea nu a specificat prin ce se exprimă deosebita cruzime pe care a manifestat-o inculpatul, instanța de judecată este lipsită de dreptul de a indica această circumstanță din proprie inițiativă, o astfel de manifestare fiind în contradicție cu prevederile art.325 alin.(1) Cod de procedură penală, conform căror judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Potrivit art.145 alin.(2) lit. j) Cod penal și practicii judiciare a Curții Supreme de Justiție, cruzimea deosebită se atestă în cazurile în care, înainte de a curma voința sau în procesul săvârșirii omorului, victima a fost supusă torturii, schingiurii, s-a săvârșit o batjocură asupra victimei sau, cu bună știință, i s-au cauzat suferințe deosebite, prin prelungirea nejustificată a acestor suferințe în timp, circumstanțe ce nu au fost probate sau constatate în speță, concluziile instanței de fond nefiind susținute prin probe.

Pe lângă aceasta, instanța de fond nu a indicat motivul din care a ignorat dubiile ridicate de apărare asupra veridicității și concluziei declarațiilor martorilor T. Baranova și O. Moroz.

În același timp, mai multe procese-verbale de recunoaștere după fotografie au fost admise de instanța de fond, deși sunt contrare principiului contradictorialității. Astfel, persoanele care au efectuat recunoașterea după fotografie au statutul de martor și urmau a fi audiați pe marginea circumstanțelor pe care le cunosc, însă, nefiind audiate în cadrul cercetării judecătorești, în conformitate cu legea procesual-penală care stabilește obligația audierii acestora în fața instanței judecătorești, în vederea respectării principiului contradictorialității, instanța de fond nu putea să admită ca probe procesele-verbale de recunoaștere după fotografie.

Or, aceste persoane urmau a fi audiate asupra circumstanțelor în care au văzut inculpatul și asupra semnelor și particularităților distinctive după care ar putea să-l recunoască.

Astfel, cu încălcarea principiului contradictorialității, instanța de fond a admis procesele-verbale de recunoaștere după fotografie de către martorii V. Ivanov, I. Muntean și D. Muntean, iar procesul-verbal de verificare a declarațiilor martorului V. Ivanov la locul infracțiunii, a fost efectuat cu participarea martorului care nu a fost audiat în instanța de fond.

Deci, aceste acțiuni procesuale au fost efectuate cu participarea unor martori care nu au fost audiați în ședința de judecată, astfel că apărarea nu a avut acces egal la verificarea circumstanțelor comunicate de aceștia, iar instanța de fond urma să excludă aceste probe.

La fel, instanța de fond urma să aprecieze critic și procesul-verbal de cercetare la fața locului, fiind stabilit că organul de urmărire penală a RM nu a avut acces nemijlocit și prioritar la investigarea locului infracțiunii. Or, potrivit declarațiilor mamei victimei, care a indicat că la 20.10.2016 a chemat autoritățile transnistrene, cercetarea la fața locului din 28.10.2016 a fost efectuată, după ce din apartamentul victimei au fost colectate probele de către autoritățile de facto din regiunea transnistreană. Astfel, fiind stabilit că la 20.10.2016 a avut loc cercetarea la fața locului de către autoritățile transnistrene, iar la 28.10.2016 de către autoritățile Republicii Moldova, probele cercetate la fața locului, ar fi putut fi sigur denaturate.

Totodată, se atestă că martorii acușării nu au relevat circumstanțe în legătură cu infracțiunea de omor incriminată inculpatului, or, martorii T. Baranova și I. Baranov, părinții victimei cu care locuiau în același bloc, nu cunoșteau inculpatul și nu au putut să confirme că acesta locuia cu victima sau erau într-o relație. Aceștia nu au observat schimbări în comportamentul victimei în perioada în care a avut o relație cu inculpatul, iar victima nu s-a plâns de comportamentul acestuia și nu a invocat acte de agresiune sau violență din partea lui.

Martorii N. Artîșova și I. Kozancenco nu au oferit informații de actualitate privind personalitatea inculpatului, declarațiile acestora nefiind în legătură cu infracțiunea incriminată acestuia, fiind stabilit și faptul că I. Kozancenco nici nu cunoștea personal inculpatul.

Din lista martorilor acușării rezultă caracterul părtinitor al urmăririi penale, fiind colectate mărturiile unor persoane care au cunoscut inculpatul cu mult timp în urmă, fără a fi investigate circumstanțele în raport direct cu victima și infracțiunea.

Astfel, din declarațiile martorilor apărării și pașaportul victimei rezultă că organul de urmărire penală nu a cercetat toate aspectele ce țin de viața personală a victimei, sursele ei de venit, și persoanele din anturaj care insistau cu apeluri telefonice.

În același timp, acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate este neîntemeiată, nefiind demonstrată vinovăția inculpatului.

Conform art.387 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța putea legal să admită acțiunea civilă prin sentința de condamnare doar dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei

cerute de partea civilă, însă inculpatul nu a săvârșit infracțiunea, la soluționarea acțiunii civile fiind încălcate prevederile art.art.219-221 Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2018, apelurile au fost respinse, ca nefondate.

4.1. Instanța de apel a statuat că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul a săvârșit infracțiunea incriminată, împrejurări ce rezultă din probele administrate, apreciate cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de fond și-a motivat și întemeiat concluzia privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate pe probe pertinente, concludente, utile și veridice, în coroborare între ele, și anume declarațiile succesului părții vătămate și ale martorilor, inclusiv ai apărării, precum și procesele-verbale de recunoaștere după fotografie.

Elementul confirmativ al comiterii infracțiunii se deduce din comportamentul inculpatului după săvârșirea faptei. Astfel, potrivit informației companiei aeriene din 04.11.2016, la 17.10.106, ora 07.07 inculpatul a procurat bilet la cursa Chișinău-Domodovo, cu decolare în aceeași zi, la ora 10.30. În ziua următoare, la 18.10.2016, inculpatul a ajuns la Minsk, de unde a zburat în Odessa. Data, traseul și efectuarea acestei călătorii în aceeași zi indică cu certitudine că călătoria nu a fost planificată și a avut drept scop crearea unei versiuni de vinovăție a inculpatului. Totodată, declarațiile inculpatului se contrapun or, el a indicat că deplasarea era planificată și deseori comunica cu fratele său despre această călătorie, în același timp, menționând că despre deplasarea din 17.10.2016, fratele său nu a cunoscut. Astfel, aceste deplasări indică că inculpatul a acționat în asemenea mod pentru a crea aparența că nu are tangență cu crima.

În acest sens sunt relevante și declarațiile martorului D. Coclev care a relatat că, în calitate de taximetrist, a transportat inculpatul din Bender în Tiraspol, iar pentru servicii s-a achitat altă persoană, datele concrete fiind indicate în declarațiile date la urmărire penală.

Prin urmare, instanța de apel a constatat o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor administrate în raport cu fapta incriminată inculpatului.

La stabilirea pedepsei, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.7, 75 Cod penal și a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea inculpatului, de circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra reeducării și corectării lui.

Totodată, instanța de fond corect a apreciat și aplicat normele legale în raport cu cererea acuzării privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă de 14 861 lei.

5. Nefiind de acord cu soluțiile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare, au declarat recursuri ordinare procurorul și avocatul Veaceslav Țurcan în numele inculpatului:

5.1. *Procurorul*, în recursul declarat solicită casarea deciziei recurate, în partea privind neîncasarea cheltuielilor judiciare și dispunerea rejudecării cauzei în această parte, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului a indicat că acuzarea a solicitat încasarea din contul

inculpatului, în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea raportului de expertiză medico-legală nr.683 din 24.11.2016 în mărime de 2 655 lei, raportul de expertiză dactiloscopică nr.34/12/4-R-207 din 02.12.2016 – 340 lei, raportul de expertiză nr.34/12/4-R-11 din 20.01.2017 – 390 lei, raportul de expertiză nr.317 din 13.10.2017 – 1078 lei, rapoartele de expertiză nr.34/12/4-R-858, 859 din 10.02.2017 – 430 lei și 340 lei și cheltuielile de escortare a inculpatului în perioada 15.09.2017-27.12.2017, suportate de către IP Bender, în sumă de 9 628 lei.

În situația în care art.229 alin.(1) Cod de procedură penală stipulează că inculpatul suportă cheltuielile judiciare, fiind prezentată și dovada suportării acestora, soluția instanțelor de fond și de apel de respingere a cererii privind încasarea acestor cheltuieli este neîntemeiată.

Pe lângă aceasta, efectuarea cheltuielilor de judecată într-o cauză penală este provocată de săvârșirea infracțiunii, care presupune desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui care a comis-o, astfel că cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind fapta infracțională or, fără săvârșirea infracțiunii aceste cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

5.2. Avocatul Veaceslav Țurcan în numele inculpatului, în care solicită casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, indicând aceleași motive ca și în cererea de apel privind nevinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii imputate (pct. 3.2. din decizie), considerând că instanțele de judecată eronat au apreciat probele administrate în speța dată.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit la Curții Supreme de Justiție din 26 februarie 2019, au fost admise recursurile declarate, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. Instanța de recurs a statuat că, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art.art384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte.

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descripțivului sentinței, instanța de fond (pct.2 din decizie) a constatat că: *„în perioada de timp de la 16 până la 17 octombrie 2016, aflându-se în xxxx xxxx, având intenția directă la omorul persoanei, i-a aplicat Elenei Semionova, cu care se afla în relații de concubinaj, multiple lovituri cu mâinile și picioarele, precum și cu alte obiecte neidentificate, peste diferite regiuni ale corpului, cauzându-i mai multe leziuni corporale și anume: traumă asociată a capului, cutiei toracice și abdomenului, fractura osului occipital, fracturi multiple bilaterale ale coastelor, ruptura ficatului, contuzia rinichiului stâng. Ca urmare a leziunilor corporale primite, victima a decedat”*.

Totodată, potrivit rechizitoriului: *„el, în perioada de timp de la data de 16 octombrie 2016 ora 21.00, până la data de 17 octombrie 2016 ora 03.00, xxxx xxxx, în care din luna septembrie 2016 concubina împreună cu Semionova Elena, fiind în relații ostile cu ea, din cauza geloziei, cu scopul de a o lipsi de viață, i-a aplicat acesteia cu mâinile și picioarele, precum și cu alte obiecte neidentificate, nu mai puțin de 10- 15 lovituri peste diferite regiuni ale corpului, cauzându-i leziuni corporale, și anume: traumă asociată a capului, cutiei toracice și abdomenului, fractura osului occipital, fracturi multiple bilaterale ale coastelor, ruptura ficatului, contuzia rinichiului stâng, calificate ca grave, incompatibile cu viața,*

lipsind-o în așa mod de viață pe Semionova Elena, cu deosebită cruzime”.

Astfel, se atestă că în fapta descrisă ca fiind dovedită, instanța nu a constatat cine a comis infracțiunea, timpul concret, scopul și motivul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, aici lipsind pronunțarea asupra împrejurărilor că: *„el, în perioada de timp de la data de 16 octombrie 2016, ora 21.00, până la data de 17 octombrie 2016, ora 03.00..., în care din luna septembrie 2016 concubina împreună cu Semionova Elena, fiind în relații ostile cu ea, din cauza geloziei, cu scopul de a o lipsi de viață..., nu mai puțin de 10-15 lovituri..., cu deosebită cruzime”.*

Or, constatarea că infracțiunea a fost comisă: *„în perioada de timp de la 16 până la 17 octombrie 2016...”* nu implică o denegare certă a argumentelor inculpatului că în perioada iulie-august 2016 a înnoptat la domiciliul părții vătămate de 8-10 ori, în luna septembrie 2016 nu a rămas la ea nicio dată, în noaptea de 16 spre 17 octombrie 2016 s-a aflat în locuința sa, din mun. Tiraspol, iar la ora 07.00 a zburat în Federația Rusă, revenind peste câteva zile, cât și a informației eliberată de compania aeriană că la 17.10.2017, ora 07.03, Zaricicovii Dmitrii a procurat bilet pentru cursa Chișinău-Domodovo, cu decolare din Chișinău la 17.10.2016, ora 10.30, și informației eliberată de Centru Cooperare Polițienească că acesta la 18.10.2016 a intrat în Ucraina prin punctul de trecere Odessa-Aeroport cu ruta Minsk-Odessa.

Deci, instanța de fond nu a judecat cauza în raport cu circumstanțele concrete și esențiale, de fapt și de drept, invocate în învinuirea formulată inculpatului, doar a trecut în revistă probele administrate, dar nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete și esențiale, de fapt și de drept, invocate în rechizitoriu, și nu a indicat motivele pentru care a respins probele și versiunile apărării.

Mai mult, a indicat inițial că *„nu pot fi reținute în calitate de probe ale acușării, procesele-verbale de audiere ale martorilor Ivanov Vadim, Muntean Irina, Muntean Dmitrii...”*, apoi absolut neclar și divergent a invocat că vinovăția inculpatului este dovedită prin: *„procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere 15 din 31.10.2016 potrivit căruia martorul Ivanov Vadim a recunoscut pasagerul pe care l-a transportat din mun. Tiraspol spre mun. Bender, apoi la Aeroportul Chișinău; procesele-verbale de prezentare spre recunoaștere din 02.11.2016 potrivit căror martorii Muntean Irina și Muntean Dmitrii l-au recunoscut pe Zaricicovii Dmitrii”*, cât și prin declarațiile martorilor I. Colesnicova și L. Chiricenco, dar ei fiind martorii apărării.

Pe lângă aceasta, concluzia confuză și sumară a instanței că nulitatea actelor emise de autoritățile neconstituționale din regiunea transnistreană: *„nu poate fi invocată deoarece nu se încadrează în limitele legale stabilite de art.251 Cod de procedură penală și nu este în obligația instanței de a pune în discuție legalitatea materialelor prezentate expertului pentru realizarea raportului”*, nu corespunde criteriilor de drept de apreciere a probelor administrate la caz, prescise în art.101 Cod de procedură penală, acestea fiind circumstanțe cu statut de probă în procesul penal.

De asemenea, instanța de recurs a reținut că, instanței de apel nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentința neîntemeiată legal și-a

întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi declarațiile martorilor D. Coclev, A. Rotari, I. Cazacenco, O. Triculici, N. Artîșova, S. Bevziuc, G. Mihailova, A. Ostapenco, A. Lînova, V. Lînov, C. Șincariuc, S. Evtearova, I. Evterova și E. Albreht, probele scrise (f.d.42, 63, 94, 121, 158-162 vol. I).

Mai mult, a consemnat în procesul-verbal declarațiile martorilor D. Coclev (f.d.37-38 vol. I), V. Ivanov (f.d.52-53 vol. I), A. Ostapenco (f.d.56-57 vol. I), date în cadrul urmăririi penale și necercetate în ședința instanței de fond, fără a indica esența acestor probe noi și fără a le supune aprecierii conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală (f.d.170 vol. III).

Instanța de recurs a constată că instanța de apel nu și-a argumentat soluția despre respingerea cererii procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în raport cu prevederile art.385 alin.(1) pct. 14), 229 alin.(1)-(3) Cod de procedură penală. Or, în descriptivul deciziei contestate lipsește analiza și concluzia instanței fondată pe prescripțiile de drept enunțate supra.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2019, au fost admise parțial apelurile declarate, casată sentința, inclusiv din oficiu, în latura penală și pronunțată în această parte o hotărâre nouă, potrivit căreia Zaricicovii Dmitrii a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) lit. e¹), j) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 17 ani închisoare, cu executare pedepsei în penitenciar de tip închis.

Conform prevederilor art.385 alin.(5), art.473⁴ Cod de procedură penală, a fost redusă pedeapsa închisorii cu 273 zile și Zaricicovii Dmitrii urmează să execute pedeapsa închisorii pentru o durată de 16 ani 2 luni 27 zile, cu executarea pedepsei în penitenciare de tip închis.

În rest sentința a fost menținută.

7.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, instanța de fond a reținut o altă situație de fapt și o altă încadrare decât cea reținută în rechizitoriu, ieșind în afara învinuirii aduse lui Zaricicovii Dmitrii, astfel, instanța de apel, analizând și apreciind probele, în strictă conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, conform cărora, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, a constatat următoarele că, în perioada de timp de la data de 16 octombrie 2016 ora 21.00 până la data de 17 octombrie 2016 ora 03.00 cet. Zaricicovii Dmitrii, aflându-se în apartamentul xxxx xxxx, în care din luna septembrie 2016 concubina împreună cu cet. Semionova Elena, fiind în relații ostile cu ea, din cauza geloziei, cu scopul de a o lipsi de viață, i-a aplicat acesteia cu mâinile și picioarele, precum și cu alte obiecte neidentificate, nu mai puțin de 10-15 lovituri pe diferite părți ale corpului, cauzându-i leziuni corporale și anume: traumă asociată a capului, cutiei toracice, și abdomenului, fractura osului occipital, fracturi multiple bilaterale ale coastelor, ruptura ficatului, contuzia rinichiului stâng, calificate de medicul - expert ca grave, incompatibile cu viața, lipsind-o în așa mod de viață pe Semionova Elena cu deosebită cruzime.

Astfel, Zaricicovii Dmitrii, prin acțiunile sale intenționate, a comis omorul unei persoane, săvârșit asupra unui membru de familie, cu deosebită cruzime, infracțiune prevăzută de art.145 alin.(2) lit. e¹), j) din Codul penal.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din

punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, cu toate că inculpatul nu a recunoscut vina, instanța de apel a considerat că vina lui se probează cu certitudine prin următoarea sistemă de probe analizate și apreciate de instanța de apel prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, cum ar fi: declarațiile succesoriului părții vătămate T. Baranova, declarațiile martorilor I. Baranov, D. Coclev, V. Cogot, O. Bulat, A. Rotari, I. Cazacenco, O. Triculici, N. Artîșova, S. Bevziuc, O. Moroz, G. Mihailova, D. Rudnițchi, M. Ivanov, A. Ostapenco, A. Lînova, V. Lînov, C. Șincariuc, S. Evtearova, E. Albreht, cât și prin probele scrise - procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 28 octombrie 2016 (f.d.5 vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 28 octombrie 2016 (f.d.25-35 vol. I); procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere din 29 octombrie 2016, efectuat cu participarea martorului D. Coclev (f.d.39 vol. I); procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere din 29 octombrie 2016, efectuat cu participarea martorului O. Bulat (f.d.42 vol. I); procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere din 31 octombrie 2016, efectuat cu participarea martorului V. Ivanov (f.d.55 vol. I); procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere din 31 octombrie 2016, efectuat cu participarea martorului A. Ostapenco (f.d.58 vol. I); procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere din 01 noiembrie 2016, efectuat cu participarea martorului V. Cogot (f.d.63 vol. I); procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere din 01 noiembrie 2016, efectuat cu participarea martorului D. Rudnițchi (f.d.71 vol. I); procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere din 01 noiembrie 2016, efectuat cu participarea martorului M. Ivanov (f.d.72 vol. I); procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere din 02 noiembrie 2016, efectuat cu participarea martorului I. Muntean (f.d.86 vol. I); procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere din 02 noiembrie 2016, efectuat cu participarea martorului D. Muntean (f.d.88 vol. I); procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere din 02 noiembrie 2016, efectuat cu participarea martorului A. Rotari (f.d.91 vol. I); procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere din 02 noiembrie 2016, efectuat cu participarea martorului A. Osadcii (f.d.94 vol. I); informația eliberată de Centrul Cooperare Polițienească la data de 30 noiembrie 2016, potrivit căreia se remite informația parvenită de la autoritățile din Ucraina privind traversarea frontierei de stat de către Zariciovii Dmitrii, potrivit cărora acesta la data de 18 octombrie 2016 a intrat în Ucraina, prin punctul de trecere Odessa-Airport cu ruta Minsk-Odessa. (f.d.98-99 vol. I); informația eliberată de Compania Aeriană din 04 noiembrie 2016 potrivit căreia la data de 17 octombrie 2016, la ora 07:03 Zariciovii Dmitrii a procurat bilet din casieria companiei pentru cursa Chișinău-Domodovo, cu decolare din Chișinău data de 17 octombrie 2016, ora 10:30. (f.d.102 vol. I); procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere din 03 noiembrie 2016, efectuat cu participarea martorului S. Bevziuc (f.d.107 vol. I); certificatul din 04 noiembrie 2016 eliberat de medicul expert din cadrul Secției medico-legală mun. Bender potrivit căruia la data de 21 octombrie 2016 a fost constatat decesul lui Semionova Elena, care a survenit cu câteva zile înainte de depistarea cadavrului, în urma traumei asociate a capului, cutiei toracice și abdomenului, fractura osului occipital, fracturi multiple bilaterale a coastelor, ruptura ficatului, contuzia rinichiului stâng. (f.d.121 vol. I); procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere din 04 noiembrie 2016, efectuat cu participarea martorului N. Artîșova (f.d.134 vol. I); procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 07 noiembrie 2016,

efectuat cu participarea martorului V. Ivanov (f.d.136-140 vol. I); procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 03 noiembrie 2016, efectuat cu participarea martorului D. Coclev (f.d.145-151 vol. I); ordonanța și procesul-verbal de ridicare din data de 17 noiembrie 2016 (f.d.158-162 vol. I); procesul-verbal de examinare a descifrărilor telefonice din 18 noiembrie 2016 (f.d.163-183 vol. I); raportul de expertiză medico-legal nr.683 din 24 noiembrie 2016 (f.d.208-210 vol. I); raportul de expertiză dactiloscopică nr.34/12/4-R-207 din 02 decembrie 2017 (f.d.213-220 vol. I); ordonanța și procesul-verbal de ridicare din data de 16 decembrie 2016 (f.d.223-224 vol. I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 17 decembrie 2016 (f.d.225-228 vol. I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 19 decembrie 2016 (f.d.1-3 vol. II); procesul-verbal de examinare a obiectului din 19 decembrie 2016, (f.d.5-6 vol. II); procesul-verbal de examinare a obiectului din 27 decembrie 2016 (f.d.12 vol. II); raportul de expertiză nr.34/12/4-R-II din 20 ianuarie 2017 (f.d.27-29 vol. II); procesul-verbal de examinare a obiectului din 24 ianuarie 2017 (f.d.31-32 vol. II); raportul de expertiză medico-legală nr.635d din 25 ianuarie 2017 (f.d.35-37 vol. II); raportul de expertiză nr.34/12/1-R-858,859 din 10 februarie 2017 (f.d.47-49 vol. II); procesul-verbal de examinare a obiectului din 22 februarie 2017 (f.d.51-52 vol. II); procesul-verbal de examinare a obiectului din 28 februarie 2017 (f.d.57-58 vol. II); raportul de expertiză nr.317 din 13 octombrie 2017 (f.d.195-199 vol. II).

Probele administrate dovedesc incontestabil că acțiunile inculpatului au fost îndreptate spre lipsirea de viață a victimei Semionova Elena, care i-a aplicat intenționat ultimei cu deosebită cruzime nu mai puțin de 10-15 lovituri pe diferite părți ale corpului, cauzându-i, potrivit raportul de expertiză medico-legală nr. 635d din 25 ianuarie 2017, fractura a 9 oase ale sternului dintre care 4 au câte două, trei fracturi, ruptura ficatului, contuzia rinichiului stâng, aceste leziuni fiind calificate ca grave și medii, care este în legătură cauzală directă cu decesul.

Latură subiectivă, manifestată prin prezența vinovăției inculpatului, materializată sub formă de intenție directă. Or, inculpatul în momentul comiterii infracțiunii a conștientizat caracterul prejudiciabil al faptelor sale, că aplicându-i părții vătămate multiple lovituri, peste diferite părți ale corpului, în regiunea capului, a ficatului și a rinichiului stâng, ultimul a dorit survenirea morții victimei.

Totodată, instanța de apel a reținut că din declarațiile martorilor N. Artîșova și E. Albreht, rezultă că între inculpat și victimă uneori apăreau careva conflicte din gelozie, motiv din care Zaricicovii Dmitrii a și omorât pe Semionova Elena.

Verificând argumentele invocate în apelul părții apărării, instanța a ajuns la concluzia că acestea sunt nefondate fiind combătute de probele anexate și circumstanțele stabilite în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond, verificate în cadrul procedurii de examinare a apelului.

De asemenea, și alegațiile părții apărării, precum că, inculpatul nu a comis infracțiunea prevăzută de art.145 alin.(2) lit. e¹), j) Cod penal, instanța de apel le-a considerat neîntemeiate, or, vinovăția inculpatului în comiterea omorului părții vătămate Semionova Elena este dovedită pe deplin prin raportul de expertiză medico-legală nr. 635d din 25 ianuarie 2017, potrivit căruia, fiind analizat cadavrul lui Semionova Elena, în partea dreaptă fiind fracturate 9 oase ale sternului dintre care 4 au câte două, trei fracturi, ruptura ficatului, contuzia rinichiului stâng, aceste leziuni fiind calificate ca grave și medii. Provocarea leziunilor date

prin mutilarea personală se exclude, reieșind din gravitatea durerilor pe care le provoacă. Victimei au fost cauzate 10-15 lovituri, însă consecutivitatea acestora este imposibil de stabilit. Decesul lui Semionova Elena a survenit în urma leziunilor provocate și în special fractura osului occipital, fractura oaselor sternului, precum și a rupturii ficatului. Moartea victimei putea să nu intervină imediat după aplicarea loviturilor, dar stabilirea concretă a timpului de deces este imposibil de stabilit. Se prezumă că moartea a survenit cu 3-5 zile înainte de ziua investigării cadavrului la data de 21 octombrie 2016.

Cu referire la argumentele expuse în apelul părții apărării, cu referire la dezacordul raportului de expertiză medico-legală nr.635 D din 25 ianuarie 2017, unde se indică cauza decesului și leziunile corporale ale victimei, este o probă inadmisibilă în procesul penal, instanța de apel a notat că argumentul dat vine în contradicție cu certificatul din 04 noiembrie 2016 eliberat de medicul expert din cadrul Secției medico-legală mun. Bender, potrivit căruia la data de 21 octombrie 2016 a fost constatat decesul lui Semionova Elena, care a survenit cu câteva zile înainte de depistarea cadavrului, în urma traumei asociate a capului, cutiei toracice și abdomenului, fractura osului occipital, fracturi multiple bilaterale a coastelor, ruptura ficatului, contuzia rinichiului stâng.

Totodată, instanța de apel a reținut că raportul de expertiză medico-legală nr. 635 D din 25 ianuarie 2017 a fost întocmit de către Centru de Medicină Legală a Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, și nu este obligația instanței de a pune în discuție legalitatea materialelor prezentate expertului pentru realizarea raportului, la caz raportul de expertiză fiind realizat de către autoritatea competentă în domeniu, de aceea instanța de apel, nu poate admite argumentul privind imposibilitatea constatării cauzei decesului, timpul și locul deoarece nu s-a realizat cercetarea propriu-zisă a cadavrului, or potrivit raportului dat aceste circumstanțe au fost constatate, iar legea nu stabilește careva restricții privind imposibilitatea stabilirii morții inclusiv prin alte modalități.

La fel, instanța de apel a respins argumentele apărării precum că, instanța de fond contrar celor expuse de martori în cadrul audierii, a reținut circumstanța agravantă de omor asupra unui membru al familiei, deoarece s-a demonstrat că, relația dintre Zaricicovii Dmitrii și victimă nu avea un caracter stabil, a fost de scurtă durată, aceștia nu au locuit niciodată împreună.

În acest sens, instanța de apel a remarcat că s-a stabilit existența relației de concubinaj între inculpat și victimă reieșind din declarațiile martorilor T. Baranova, I. Baranov și O. Moroz, care au explicat că mama inculpatului le-a comunicat că fiul său timp de o lună domiciliază împreună cu Elena în mun. Bender. Mai mult ca atât pe parcursul cercetării judecătorești s-a stabilit cu certitudine că, părțile petreceau foarte mult timp împreună, or inculpatul a mers la serviciu unde a ridicat salariul victimei, mergea cu aceasta la medic, deseori o petrecea de la serviciu. Prin urmare, declarațiile inculpatului și poziția apărării despre faptul că ei erau doar prieteni nu și-a găsit confirmarea în ședința de judecată.

La fel, instanța de apel a respins argumentele apărării privind dezacordul cu procesele-verbale de recunoaștere după fotografie, or, potrivit procesului-verbal din 01.11.2017 (f.d.221 vol. II), de prezentare învinuitului și apărătorului său a materialelor de urmărire penală, după luarea cunoștinței de materialele urmăririi penale, inculpatul Zaricicovii Dmitrii, fiind asistat de către avocatul Țurcan Veaceslav, n-a avut anumite obiecții referitor la întocmirea

proceselor-verbale de recunoaștere după fotografie și nu a contestat acțiunile organului de urmărire penală în ordinea art.313 Cod de procedură penală.

În altă ordine de idei, la individualizarea judiciară a pedepsei, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a ținut cont de criteriile enumerate de art.art.7, 75, 76-78 Cod penal

Totodată, la calcularea pedepsei închisorii pentru executare, instanța de apel a reținut că, conform art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că, potrivit materialelor cauzei, se constată că Zaricicovii Dmitrii de la 15.09.2017 până la 12.11.2019, adică 273 zile, a fost deținut în Penitenciarul nr.13 - Chișinău, în următoarele perioade și celule: de la 15.09.2017 până la 25.09.2017, în celula 38, 10 paturi, 23,46 m², revenindu-i unui condamnat 2,35 m²; de la 25.09.2017 până la 24.10.2017, în celula 34,6 paturi, 8,69 m², prevenindu-i-se unui condamnat 1,45 m²; de la 24.10.2017 până la 30.10.2017, în celula 96, 6 paturi, 11,27 m², revenindu-i unui condamnat 1,88 m²; de la 30.10.2017 până la 20.12.2017, în celula 67,6 paturi, 9,36 m², revenindu-i unui condamnat 1,56 m²; de la 20.12.2017 până la 19.03.2018, în celula 47,4 paturi, 8,23 m², revenindu-i unui condamnat 2,06 m²; de la 19.03.2018 până la 18.07.2018, în celula 43,6 paturi, 10,12 m², revenindu-i unui condamnat 1,69 m²; de la 09.08.2018 până la 10.08.2018 în celula 38, 10 paturi, 23,46 m², revenindu-i unui condamnat 2,35 m²; de la 10.08.2018 până la 13.12.2018 în celula 101, 20 paturi, 32,71 m², prevenindu-i-se unui condamnat 1,64 m²; de la 13.12.2018 până la 31.01.2019 în celula 52,16 paturi, 34,72 m², revenindu-i unui condamnat 2,17m²; de la 22.04.2019 până la 25.04.2019 în celula 60, 14 paturi, 24 m², revenindu-i unui condamnat 1,72 m²; de la 25.04.2019 până la 12.11.2019 în celula 95, 16 paturi, 26,70 m², revenindu-i unui condamnat 1,67 m².

Instanța de apel a considerat că, în privința lui Zaricicovii Dmitrii încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, motiv din care a dedus din pedeapsa numită prin sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 08 februarie 2018, 17 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, arestarea preventivă, conform prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, calculându-se două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, reducând pedeapsa închisorii cu 145 zile, iar potrivit prevederilor art.473² Cod procedură penală, instanța de apel a redus pedeapsa condamnatului și cu 128 de zile, conform prevederilor art.473⁴ Cod procedură penală, calculându-i-se 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ, adică perioada aflării lui Zaricicovii Dmitrii de la 08 februarie 2018 și până la 12 noiembrie 2019 în Penitenciarul nr.13 – Chișinău.

Instanța de apel a apreciat ca nefondată solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpat în beneficiul statutului a cheltuielilor judiciare legate de efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară în sumă de 5 233 lei, or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului de comiterea infracțiunilor incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului,

cât și cheltuieli judiciare, suportate de către IP Bender, în legătură cu escortarea inculpatului în sumă de 9 628 lei.

Conform prevederilor expuse în art.229 alin.(1), (2) și (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului și instanța poate elibera de aceste cheltuieli, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata acestora poate influența substanțial situația materială a persoanelor.

Potrivit art.227 alin.(3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

În acest context, ținând cont de faptul că alin.(2) al art.143 Codul de procedură penală, a fost abrogat prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, potrivit căruia „Plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat”, iar fapta a fost săvârșită de către inculpat, până la adoptarea acestei Legi, adică 17 octombrie 2016, solicitarea procurorului ce ține de încasarea din contul lui Zaricicovii Dmitrii în beneficiul statului cheltuielile de judecată în sumă de 5 233 lei pentru efectuarea expertizelor pe cauza dată este neîntemeiată.

De asemenea, instanța de apel a considerat neîntemeiată și solicitarea procurorului ce ține de încasarea sumei de 9 628 lei pentru escortarea inculpatului la sediul instanței deoarece, aceste cheltuieli nu pot fi puse în sarcina acestuia, or este obligația pozitivă a statului de a asigura prezenta persoanei aflate în stare de arest în instanța de judecată în vederea asigurării dreptului la un proces echitabil. Mai mult ca atât legea internă nu reglementează încasarea cheltuielilor pentru acțiuni ce țin de asigurarea prezentei inculpatului în instanța de judecată.

8. Nefiind de acord cu soluțiile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare, a declarat recurs ordinar avocatul Veaceslav Țurcan în numele inculpatului, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală și solicitând casarea acesteia, precum și a hotărârii primei instanței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, indicând aceleași motive ca și în cererea de apel privind nevinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii imputate (pct.3.2. din decizie), considerând că instanțele de judecată eronat au apreciat probele administrate în speța dată.

9. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsite de temeiuri legale.

10. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art.427 alin.(1) Cod de

procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului declarat se atestă, că apărarea invocă în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, care stabilesc, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; precum și când 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Totodată, Colegiul penal constată că partea apărării a adoptat o poziție contradictorie, deoarece, deși marea parte a recursului se axează pe argumente privind aprecierea incorectă de către instanțele de fond a probelor, care în opinia recurentului nu demonstrează vinovăția lui Zaricicovii Dmitrii, autorul recursului pledând în continuare pentru achitarea inculpatului.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept prevăzută de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată, că asemenea eroare nu se confirmă la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art.414 alin.(1), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Totodată, Colegiul penal constată și faptul că, recurentul deși a invocat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor apelului apărării, totuși, în conținutul cererii de recurs acesta nu a specificat la care anume din motivele apelului nu a primit răspuns din partea instanței de apel.

Astfel, potrivit prevederilor art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Conform prevederilor art.417 alin.(8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal reține că, la examinarea cauzei, instanța de apel a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, pe care le-a apreciat în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, dat răspuns la toate argumentele invocate în apel și a motivat soluția pronunțată cu privire la vinovăția inculpatului, așa cum este indicat în pct.7.1. al prezentei decizii.

Colegiul penal ține să menționeze că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat în speță.

Cu referire la criticile invocate în recurs privind aprecierea probelor, Colegiul penal reține că partea apărării face o proprie evaluare a materialului probator, prezentând versiunea potrivit căreia probele administrate de către instanțele de fond nu confirmă vinovăția inculpatului Zaricicovii Dmitrii în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) lit. e¹), j) Cod penal.

Colegiul penal ține să sublinieze că, aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, precum și pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după pertinenta, concludenta, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Totodată instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot constitui motiv de casare ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Din aceste considerente, Colegiul penal nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factive, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului conform învinuirii incriminate, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de către autorul recursului, nu se încadrează în prevederile art.427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au fost puse la baza hotărârii primei instanțe, apoi verificate de instanța de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

În acest sens Colegiul penal atestă că, la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art.art.99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludentii, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpatului Zaricicovii Dmitrii în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) lit. e¹), j) Cod penal.

Contrar argumentelor părții apărării prin care se invocă faptul că de către organul de urmărire penală și instanțele de judecată nu au fost administrate probe suficiente pentru o condamnare penală, Colegiul penal conchide, că instanța de apel a examinat toate probele din dosar și nu a dat prioritate celor în favoarea condamnării inculpatului Zaricicovii Dmitrii, așa cum susține apărarea, însă le-a analizat în ansamblul lor prin coroborare, corect ajungând la concluzia că ele sunt suficiente pentru a fundamenta o acuzație penală în privința inculpatului.

În ce privește argumentele părții apărării privind dezacordul cu concluzia raportului medico-legală nr.635d din 25.01.2017, care nu a fost efectuat în baza examinării propriu-zise a cadavrului de către medicul legist autorizat în Republica Moldova, dar în baza raportului de

expertiză nr.269 din 21.10.2016, efectuat de medicul legist din regiunea transnistreană și care nu este acreditat de Centrul de Medicină Legală din RM, concluzia fiind una arbitrară și contrară principiului legalității procesului penal, prevăzut la art.7 alin.(1) Cod de procedură penală, Colegiul penal reține ca întemeiată concluzia instanței de apel cu referire la faptul, că argumentul dat vine în contradicție cu certificatul din 04 noiembrie 2016 eliberat de medicul expert din cadrul Secției medico-legală mun. Bender, potrivit căruia la data de 21 octombrie 2016 a fost constatat decesul lui Semionova Elena, care a survenit cu câteva zile înainte de depistarea cadavrului, în urma traumei asociate a capului, cutiei toracice și abdomenului, fractura osului occipital, fracturi multiple bilaterale a coastelor, ruptura ficatului, contuzia rinichiului stâng.

Contrar argumentelor expuse de către partea apărării privind imposibilitatea constatării cauzei decesului, timpul și locul, Colegiul penal le respinge ca fiind neîntemeiate, întrucât instanța de apel corect a făcut referire la raportul de expertiză medico-legală nr.635 D din 25 ianuarie 2017, care a fost întocmit de către Centru de Medicină Legală a Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, și nu este obligația instanței de a pune în discuție legalitatea materialelor prezentate expertului pentru realizarea raportului, la caz raportul de expertiză fiind realizat de către autoritatea competentă în domeniu, or potrivit raportului dat aceste circumstanțe au fost constatate, iar legea nu stabilește careva restricții privind imposibilitatea stabilirii morții inclusiv prin alte modalități.

În privința argumentelor din recurs prin care se invocă încălcări procedurale la efectuarea acțiunilor procesuale de recunoaștere după fotografie, Colegiul penal reține ca întemeiată concluzia instanței de apel cu referire la faptul, că la faza urmăririi penale inculpatul Zaricicovii Dmitrii, fiind asistat de către avocatul Veaceslav Țurcan, după luarea cunoștinței de materialele urmăririi penale, nu au avut anumite obiecții referitor la întocmirea proceselor-verbale de recunoaștere după fotografie și nu au contestat acțiunile organului de urmărire penală în ordinea art.313 Cod de procedură penală.

Cât privește alegația părții apărării privind netemeinicia deciziei instanței de apel în partea reducerea pedepsei închisorii inculpatului Zaricicovii Dmitrii, Colegiul penal reține că la acest capitol instanța de apel a exercitat în deplină măsură atribuțiile legale ce reglementează soluționarea acestui aspect, corect interpretând și aplicând prevederile art.385 alin.(5) și art.473² Cod procedură penală, corect a dedus din pedeapsa numită prin sentința Judecătorei Anenii Noi, sediul Bender din 08 februarie 2018, 17 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, arestarea preventivă, conform prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, calculându-se două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, reducând pedeapsa închisorii cu 145 zile, iar potrivit prevederilor art.473² Cod procedură penală, instanța de apel a redus pedeapsa condamnatului și cu 128 de zile, conform prevederilor art.473⁴ Cod procedură penală, calculându-i-se 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ, adică perioada aflării lui Zaricicovii Dmitrii de la 08 februarie 2018 și până la 12 noiembrie 2019 în Penitenciarul nr.13 – Chișinău.

În ce privește solicitarea părții apărării privind examinarea cauzei în ședință publică cu participarea părților în instanța de recurs ordinar, Colegiul penal o respinge ca fiind neîntemeiată, întrucât conform art.432 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează admisibilitatea în principiu a recursului declarant împotriva hotărârii instanței de

apel, fără citarea părților, în camera de consiliu în baza materialelor din dosar, iar careva interes deosebit la examinarea recursului ordinar declarat prin prisma prevederilor art.432 alin.(5) Cod de procedură penală, nu au fost stabilite.

Totodată, Colegiul penal conchide că, în speță nu a fost admisă o eroare gravă de fapt, deoarece pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Colegiul penal constată că, recurentul nu a motivat recursul sub acest aspect de drept invocat, limitându-se la critici privind aprecierea probelor și totodată, instanța de recurs ordinar consideră, că în cadrul examinării prezentei cauze, o atare eroare nu a fost comisă.

Cu referire la criticile invocate de recurent sub aspectul pct. 8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează, că temeiul de drept menționat, prevede, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

În acest sens instanța de recurs menționează că, potrivit art.113 alin.(1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

Colegiul penal reține că, acest temei include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Colegiul penal conchide că, instanțele de fond corect au constatat vinovăția inculpatului Zaricicovii Dmitrii în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) lit. e¹), j) Cod penal - omorul unei persoane, săvârșit asupra unui membru de familie, cu deosebită cruzime, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor.

Or, analizând decizia atacată, Colegiul penal consideră, că instanța de apel la judecarea apelului apărării, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art.414 alin. (1), (5) și art.417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 7.1. din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Totodată, Colegiul penal reține faptul, că argumentele invocate de recurent, au fost obiect de studiu la judecarea cauzei în prima instanță și în instanța de apel (*motivele recursului ordinar invocat fiind identice cu cele din cererea de apel*), asupra cărora instanțele de fond la acest capitol sau expus just și întemeiat.

Mai mult, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în

corespondere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, fapt ce impune inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Veaceslav Țurcan în numele inculpatului Zaricicovii Dmitrii, ca fiind vădit neîntemeiat.

11. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Veaceslav Țurcan în numele inculpatului Zaricicovii Dmitrii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe *Zaricicovii Dmitrii xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 19 noiembrie 2020.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac